

Beleidsplan 2026-2027

1. Inleiding

In het proces richting een nieuwe predikant is er behoefte aan een nieuw beleidsplan, waarin de koers van de Protestantse Gemeente Culemborg voor de komende tijd is uitgezet. Doel is te komen tot een focus op wat we de komende tijd als gemeente willen gaan doen vanuit de dromen en idealen die voortkomen uit onze christelijke inspiratie.

2. Basis

De basis van het beleidsplan zal niet veranderen:

De beschrijving die we een paar jaar geleden al hebben gemaakt, vindt u op pagina 2 van ons kerkblad **Perspectief**. Hieruit citeren we wat we ons als protestantse gemeente inspireert:

- **Verwondering** gevoed vanuit ontmoetingen, Bijbelse verhalen, rituelen en gezamenlijke activiteiten
- **Vertrouwen** op de hoopgevende liefde van God, zoals die tot uiting komt in de opofferende liefde van Jezus christus – een basis van houvast om te kunnen vergeven en waar nodig in beweging te komen
- **Verbondenheid**, met God, met elkaar en met de wereld om ons heen, dichtbij en ver weg.

Uit het advies van de commissie gemeente-zijn van september 2025 heeft de kerkenraad de uitgangspunten overgenomen:

- ***we willen vooruit kijken***
- ***gemeenteleden vormen de kern***
- ***we werken samen door participatie en dialoog.***

3. Speerpunten 2026 en 2027

In de speerpunten worden prioriteiten gesteld voort de komende twee jaar (2026- 2027). Bij alle punten gaat het ook om gemeenteopbouw, om ontmoeting tussen gemeenteleden en om integratie van werkgroepen in de gemeente. De volgorde van de gekozen speerpunten geeft geen volgorde van belangrijkheid van het thema aan, maar eerder een volgorde van “achterstalligheid”.

Jeugdwerk

We maken het jeugdwerk nadrukkelijk tot speerpunt nu we een jeugdwerker en een jeugdouderling hebben. Zie voor voornemens en aanpak hoofdstuk 7 uit het beleidsplan. Dit hoofdstuk is in februari 2026 samengesteld door jeugdwerker en -ouderling.

Informatie en communicatie

In de recente perioden werd het belang van goede communicatie binnen de gemeente vaak benadrukt. Voor de vitaliteit van de gemeente en voor de participatie van zo veel mogelijk mensen is open communicatie van levensbelang. Dat leidt in ieder geval tot de volgende voorstellen:

- De kerkenraad is voornemens een inloopspreekuur te houden. Dit zal frequent en laagdrempelig zijn. Na de zondagse eredienst zal één van de kerkenraadsleden beschikbaar zijn voor vragen en opmerkingen.
- De website zal worden geactualiseerd.
- Na elke kerkenraadsvergadering komt er een verslag daarvan in de weekbrief
- We werken aan een breder communicatiebeleid m.b.t. weekbrief, Scipio en website. Zo zullen bv. op de website de diverse groepen met hun onderlinge interacties een plaats krijgen. Hiermee wordt de infrastructuur van de gemeente en wie wat doet duidelijk gemaakt.
- We bevorderen graag ook de onderlinge communicatie en participatie binnen de gemeente. Met elkaar in dialoog gaan vinden we van wezenlijk belang. We zijn nog zoekende naar manieren om dat vorm te geven.

Met elkaar landen op een nieuwe plek

De overgang naar één kerkplek vraagt om zorgvuldigheid. Het afscheid nemen van de Open Hof en het in gebruik nemen van de nieuwe Grote of Barbarakerk (GBK) zullen worden begeleid door daartoe ingestelde werkgroepen. Aandachtspunten zijn o.a.:

- Stil staan bij wat de Open Hof voor veel mensen betekent en bij hun inzet.
- Vormgeven aan een afscheid van de Open Hof.
- Coördinatie van wat meegaat van de Open Hof naar de GBK.
- Coördinatie van mensen en functies rondom de eredienst en activiteiten van de kerk.
- Het maken van de GBK tot een huiskamer voor de Protestantse Gemeente Culemborg. Hoe maken we het gebouw levend: periodieke momenten: verschillende activiteiten, zoals koffie, lunch, thee, maaltijd, avond, ..., diverse doelgroepen (ouderen, jeugd, ouders, ...), ontmoeting, toerusting, viering, ...
- Bij een nieuwe plek en nieuwe start hoort een nieuwe en eigen naam. We onderzoeken eerst draagvlak hiervoor.

Geloofsgesprekken

Door alle gesprekken over processen in de gemeente in de afgelopen periode is het onderlinge geloofsgesprek wellicht te kort gekomen. Mogelijkheden zijn.

- Eén of meerdere gespreksgroepen (geloofsgesprek, leeskring) met bijzondere aandacht voor de middengroepen (30 – 60 jaar).
- Thema-avonden en -diensten.

Kerkdiensten

In de aanloop tot het komen tot een beleidsplan zijn vele gezichtspunten naar voren gekomen met het oog op de kerkdiensten. Dit vraagt om verder gesprek en om een aantal initiatieven. Mogelijkheden zijn:

- Uitslaapdiensten die later op de zondagochtend beginnen om het gemakkelijker voor jongeren en voor jonge gezinnen te maken om de dienst bij te wonen. We beginnen met het inventariseren van de behoefte.
- Samenwerking met andere kerken met het oog op jeugddiensten.
- Toegankelijker maken van de taal van de raamliturgie.
- Een manier van avondmaal vieren vinden die bij de gemeente en bij de heringerichte GBK goed past.

4. Eredienst en Liturgie

In de eredienst gaat het om de levende ontmoeting tussen God (de Eeuwige) en de gemeente. Die ontmoeting is de beweging van God naar mensen toe, maar ook van ons mensen naar God. En de liturgie schept de ruimte waarbinnen de ontmoeting tussen de drie-een God en de gemeente kan plaatsvinden. We luisteren naar het woord van God uit de Bijbel. En we antwoorden daarop door samen te vieren, te bidden, stil te worden, te zingen, te horen en te delen. Goede liturgie verbindt en maakt één en zet ons ook in beweging om naar anderen in de wereld om te zien. Liturgie raakt aan het wonder van ons kerk-zijn, aan geïnspireerd worden door God, Jezus Christus en de Geest.

Gastvrijheid is een uitgangspunt. Om uitnodigend en inspirerend te zijn moeten we voor, tijdens en na de dienst gastvrijheid uitstralen, contact maken met mensen, en mogelijkheden tot ontmoeting bieden. Belangrijk hierbij zijn de rollen van de gastvrouwen/gastheren bij binnenkomst en na afloop van de dienst, de welkomstwoorden bij aanvang van de dienst, de aandacht in de preek voor meerdere doelgroepen, het taalgebruik in de dienst, een open avondmaal, de gastvrijheid van gemeenteleden tijdens het koffiedrinken en de mogelijkheden tot nagesprek. Op al deze punten willen kijken naar mogelijkheden tot verbetering.

In het kader van de aandachtsgebieden Ontmoeting met de Eeuwige, Ontmoeting met mensen, Recht doen aan verschillen en Omzien naar elkaar (zie ons kerkblad **Perspectief**, blz. 2) willen we de vormgeving van onze kerkdiensten verder invullen: het verder vormgeven van de integratie van de twee voormalige wijkgemeenten in eredienst en liturgie, variatie aanbrengen in eredienst en muziekkeuze, participatie van gemeenteleden in (bijzondere) diensten, ontmoeting in en rond de diensten, het meer gebruik maken van visuele ondersteuning in de dienst, de mogelijkheid van het “online” en achteraf meemaken van diensten voortzetten, het organiseren van verschillende soorten vespers (waaronder cantatevespers), de invulling van de rol van gastheer/gastvrouw en de coördinatie van al deze aspecten van onze kerkdiensten. Ook de rol van de cantorij is hierin belangrijk.

4.1. Het verder vormgeven van de integratie in eredienst en liturgie

Voor de evaluatie van de huidige raamliturgie wordt eind 2026 of begin 2027 in overleg met de kerkenraad een gemeenteavond gepland, die de Commissie Liturgie zal voorbereiden, samen met de nog te beroepen predikant.

De viering van het Heilig Avondmaal gebeurt nu in de beide kerkgebouwen nog op eigen wijze. Op basis van de gemeenteavond over dit onderwerp in januari 2026 zullen de commissie Liturgie en de Diaconie tot een voorstel komen voor de viering van het Heilig avondmaal.

We willen de huidige rituelen rondom gedenken van overleden gemeenteleden blijven doen: De gedachtenis van overleden gemeenteleden geven we vorm door de zondag na het overlijden de naam van het overleden gemeentelid kenbaar te maken aan de gemeente in een apart gedeelte van de liturgie. Op dit moment wordt een steen met de naam van het overleden gemeentelid op de gedenktafel gelegd door de ouderling van dienst, zo mogelijk samen met de nabestaanden van de overledene. Op de gedachteniszondag, de laatste zondag van het kerkelijk jaar, worden nabestaanden van overleden gemeenteleden van het afgelopen jaar uitgenodigd om in deze dienst hun dierbare te herdenken en de steen met naam van hun overleden gemeentelid in ontvangst te nemen. Alle gemeenteleden worden uitgenodigd om een kaars aan te steken om overleden familieleden, langere of korte tijd geleden, te gedenken.

4.2. Variatie, participatie en ontmoeting

a) We zoeken naar variatie in vormgeving en invulling van de erediensten, om recht te doen aan verschillen in behoeften en wijzen waarop men inspiratie ervaart. De variatie vindt plaats in een vast ritme zodat iedereen vooraf het karakter van de diensten kent. We hanteren hierbij vooralsnog de verhouding 80% traditionele diensten en 20% speciale diensten met een mogelijke afwijking van de raamliturgie.

b) Groepjes gemeenteleden participeren in de voorbereiding en uitvoering van speciale diensten.

c) We zoeken naar een goede vormgeving voor nagesprekken.

d) In overleg met jongeren van Youngchurch en hun leiding geven we ruimte voor hun inbreng in de dienst. We nodigen hen uit om samen jeugddiensten te organiseren.

4.3. Visuele ondersteuning en online of achteraf de dienst meebeleven

Het is belangrijk dat gemeenteleden die de dienst niet kunnen bijwonen toch bij de vieringen betrokken blijven via het uitzenden van de diensten.

Er wordt onderzocht naar hoe de visuele ondersteuning bijdraagt aan de beleving van de dienst zowel in de kerk als via de uitzending. Voorstellen voor verbetering worden besproken met de gemeente.

4.4. Coördinatie van alle bij Eredienst en Liturgie betrokkenen aspecten

Voor de aansturing van de ontwikkelingen op het gebied van de eredienst is een ouderling met bijzondere opdracht aangesteld. Deze ouderling vertegenwoordigt de Commissie

Liturgie in de kerkenraad en heeft op dit terrein samen met de predikant, de cantor en de organist een beleidsmatige rol.

Elk jaar wordt in een gezamenlijk overleg, op initiatief van de ouderling-vieren, in overleg met alle betrokkenen een kerkdienstenrooster opgesteld met alle (bijzondere) diensten/zondagen, voor afstemming tussen reguliere diensten en andersoortige diensten die mogelijk kunnen afwijken van de raamliturgie en met de (gast)predikanten. In dit rooster worden ook afhankelijkheden van kindernevendienst, aanwezigheid cantorij en Youngchurch en (bijzondere) vespers en diaconiecollecten vastgelegd.

5. Pastoraat

Pastoraat is aandacht hebben voor en bij mensen, in verbondenheid met de gemeente van Jezus Christus. In persoonlijk contact en groepsbijeenkomsten zoeken we naar een relatie die het mogelijk maakt samen een weg te vinden in geloofs- en levensvragen.

“Ontmoeting en omzien naar elkaar” geeft daarbij de kern aan van het pastoraatswerk. Hier op verschillende manieren inhoud aan geven, passend bij de behoeften en mogelijkheden die we in onze gemeente zien, is de belangrijkste uitdaging die we als pastoraatsgroep aan willen gaan.

De belangrijkste vragen daarbij zijn op dit moment:

- Hoe organiseren we het wijkpastoraat, totdat de nieuwe predikant er is en daarna, met nog één predikant?
- Wat is er bereikt met de jeugdwerker, hoe houden we dat in stand en hoe zijn we uitnodigend en inspirerend voor gezinnen met kinderen?
- Hoe zien we de toekomst van het ouderenpastoraat?
- Op welke wijze organiseren of faciliteren we (verdiepende) ontmoetingsmomenten voor onze gemeenteleden? Zowel informele als zingevende momenten van ontmoeten.

5.1. De organisatie van het wijkpastoraat

We hebben de volgende uitgangspunten voor de organisatie van het pastoraat gekozen:

- Een transparante organisatie is nodig, zodat elk gemeentelid weet wie zijn/haar pastorale contactpersoon is;
- De vormgeving van het wijkpastoraat mag per wijk op onderdelen verschillen, afhankelijk van het karakter van de wijk;
- Het concreet maken van ontmoeten en omzien naar elkaar hangt niet alleen af van de pastoraatsgroep, ook gemeenteleden zelf hebben daarin een belangrijke rol.
- Leden van het comité meeleven spelen een belangrijke rol. In de oostelijke wijken is dit in samenwerking met een wijkouderling of pastoraal medewerker. In de westelijke wijken bestieren zij een eigen buurt.

Er is dringend uitbreiding gewenst in wijk west, waar nu slechts één wijkouderling is met daarbij 5 buurtmedewerkers. Minimaal een wijkouderling en 2 buurtmedewerkers erbij zijn gewenst.

5.2. Jongeren en gezinnen met jonge kinderen

Het actief betrokken deel van onze gemeente bestaat vooral uit oudere leden (50+), terwijl we juist van betekenis willen zijn voor mensen in *alle* fasen van hun levensweg. Zowel veel jongeren als gezinnen met jonge kinderen en tieners ervaren om allerlei redenen weinig aansluiting bij onze huidige manier van kerk-zijn met de nadruk op de regulier vormgegeven diensten op de zondagochtend.

Hoe kunnen we vieringen, onderlinge ontmoetingen en pastoraat zo inrichten dat deze ook aansluiten op de behoefte aan zingeving en ontmoeting van de jongeren en gezinnen met jonge kinderen?

Een groot deel van het jeugdwerk vindt nu plaats samen met andere kerken in Culemborg. In overleg met de jeugdouderling en tijdelijk jeugdwerker zal een plan gemaakt worden hoe het jeugdwerk toekomstbestendig ingebed kan worden in onze gemeente en het pastoraat.

5.3. Ouderenpastoraat

Onze gemeente heeft een groot en groeiend aandeel leden boven de 75 jaar. Ter verlichting en ondersteuning van zowel de predikanten als de pastoraal ouderlingen heeft de gemeente al jaren voor 0,5 FTE een ouderenpastor.

Over de toekomstige invulling van deze functie willen we overleggen met de nieuw te beroepen predikant.

In de tussentijd hopen we het ouderenpastoraat met de huidige mensen voldoende te kunnen invullen.

5.4 Middengroepen

Tussen het ouderenpastoraat en het jeugdwerk krijgt het werk met middengroepen (ruim genomen 30 – 60 jaar) te weinig aandacht. Dit is des te meer relevant daar deze groep ook van belang is voor de betrokkenheid van de daaropvolgende generatie, hun kinderen. In deze groep lijkt vooral behoefte te zijn aan verdiepende geloofsgesprekken (gesprekskringen, leeskringen), maar ook andere ontmoetingsmomenten. Dit is aan belangrijk aandachtspunt van de huidige tijdelijk predikant en moet ook een plaats krijgen in het werk van de nieuw te benoemen predikant...

5.5. Ontmoetingsmomenten voor gemeenteleden en anderen

Er is grote behoefte aan ontmoetingsmomenten. Dat blijkt uit het verslag van de gemeenteavond van januari 2026. De gedachten hierover lopen uiteen van informele ontmoetingsmomenten t/m inhoudelijk verdiepende activiteiten (gespreksgroepen, “vorming en toerusting”), zowel voor gemeenteleden als voor mensen “aan de rand” of daarbuiten. We werken de aangereikte ideeën hiervoor uit in 2026. We bouwen daarbij voort op ervaringen die we (ook bij mensen thuis) al hebben opgedaan.

5.6 Nieuw ingekomenen

Nieuw ingekomenen krijgen nu een bezoek met welkomstbrief van de wijkouderling/pastoraal medewerker, hopelijk gevolgd door een uitgebreid kennismakingsgesprek. In samenwerking met de tijdelijk predikant zal uit deze contacten meer informatie vastgelegd

worden, zodat nieuw ingekomenen gerichter benaderd kunnen worden voor activiteiten, zoals genoemd bijvoorbeeld in 3.5

6. Vorming en toerusting

Leren is een belangrijk aspect van het gemeente-zijn. Er zijn een aantal werkgroepen actief op dit gebied: de werkgroep inspiratie & zingeving en de werkgroep ontmoeten & pionieren. Ook de gemeente-avonden over bijzondere thema's (avondmaal, onze Vader) zijn vormings- en toerustingsactiviteiten. Er zijn enige gesprekskringen en in de gemeenteavond is uitgesproken dat hier meer behoefte aan bestaat (gesprekskringen, boekbesprekingen). Dit is een duidelijk aandachtsgebied van onze tijdelijk predikant.

6.1. Geloofsgesprekken

Door alle gesprekken over processen in de gemeente in de afgelopen periode is het onderlinge geloofsgesprek wellicht te kort gekomen. Mogelijkheden zijn.

- Eén of meerdere gespreksgroepen (geloofsgesprek, leeskring) met bijzondere aandacht voor de middengroepen (30 – 60 jaar).
- Thema-avonden en -diensten.

6.2 Inspiratie & zingeving

Sinds 3,5 jaar bestaat de werkgroep inspiratie & zingeving. De werkgroep inspiratie & zingeving organiseert activiteiten rondom de drieslag Boven, Binnen en Buiten. Nadruk ligt daarbij op het brede spectrum van de menselijke ervaring: denken, doen, voelen en bewegen. Denk daarbij aan creatieve activiteiten, avonden over inspirerende denkers, theologen, dichters, actualiteit en maatschappelijke acties. De werkgroep maakt een voorjaars- en een najaarsprogramma die beide gepaard gaan met een programmaboekje dat wijd verspreid wordt. Dit programma wordt zeer gewaardeerd, zoals ook blijkt uit het verslag van de gemeenteavond in januari. Deze activiteit wordt gecontinueerd. Een aandachtspunt is de continuïteit van de werkgroep, omdat de trekker hiervan in januari 2027 stopt. In 2026 moet hier aandacht aan gegeven worden.

6.3 Ontmoeten & pionieren

De werkgroep ontmoeten en groep (WOP) is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en organiseren van pioniersdiensten. We zijn een pluriforme gemeente en hebben niet alleen diensten volgens de raamliturgie. De verhouding is ongeveer 80% traditioneel en 20% wijkt daarvan af. Goed om dit niet steeds ter discussie te stellen en om de diensten geen aparte naam te geven, maar een thema.

De werkgroep WOP heeft nog slechts drie leden. Ze willen wel minder gaan doen, maar eigenlijk niet stoppen. De werkgroep mist de eigen predikant om gezamenlijk de dienst voor te bereiden en vermindert nu het aantal diensten tot wat behapbaar is.

De WOP wil graag hulp vragen van anderen. Iedereen mag bijdragen: de diensten zijn van ons allemaal.

In 2026 blijven de activiteiten van deze groep dus beperkt. Met de komst van de nieuwe predikant zal worden gezien of hier een nieuwe impuls aangegeven kan worden

Leren is een belangrijk aspect van het gemeente-zijn. Er zijn een aantal groepen actief op dit gebied: de werkgroep inspiratie & zingeving en de werkgroep ontmoeten & pionieren. Het leren is een belangrijk aspect van het gemeente-zijn. Ook de gemeente-avonden over bijzondere thema's (avondmaal, onze Vader) zijn vormings- en toerustingsactiviteiten. Er zijn enige gesprekskringen en in de gemeenteavond is uitgesproken dat hier meer behoefte aan bestaat (gesprekskringen, boekbesprekingen). Dit is een duidelijk aandachtsgebied van onze tijdelijk predikant.

7. Jeugdwerk

Onze uitgangspunten voor al onze kinderen en jongeren komen voort uit de ideeën van het boek "Samen Jong" (onder redactie van Sabine van der Heijden) waar "Kerk als thuisplek" centraal staat. De insteek van ons jeugdwerk is, dat jongeren en jonge gezinnen worden opgenomen als één geheel in de gemeente. Teksten over jeugdwerk komen daarom ook terug in de andere hoofdstukken van dit beleidsplan.

Sinds een jaar is er een tijdelijk jeugdwerker en sinds begin 2026 ook een jeugdouderling in de gemeente. Er zal een plan gemaakt worden hoe het jeugdwerk toekomstbestendig ingebed kan worden in onze gemeente.

7.1 Kerkdienst

In overleg met onze jongeren en de Jeugdouderling (& evt. Jeugdwerker) geven we ruimte voor hun inbreng in de dienst. Wij nodigen hen uit om samen jeugddiensten te organiseren. Hierbij is ook een vorm van liturgie die jongeren aanspreekt nodig. Een Jeugddienst is niet een standaard dienst met wat ruimte voor jongeren. Het is een dienst die aansluit bij de leefwereld van onze jongeren met een liturgie die zij begrijpen.

Voor de kinderen is vanaf 2025 het format "Kliederkerk" een dienst die aansluit bij hun belevingswereld.

Ook de inbreng van jongeren in de normale diensten wordt gestimuleerd: bij het avondmaal, als lector, bij beeld en geluid etc..

Voor de kleinste kinderen (0-3 jaar) blijft de crèche. De kindernevendienst is teruggebracht naar 1x per maand. Dit blijft gehandhaafd.

Youngchurch (12-16 jaar) is ook 1x per maand. Dit blijft zo.

7.2 Pastoraat

Het actief betrokken deel van onze gemeente bestaat vooral uit oudere leden (60+), terwijl we juist van betekenis willen zijn voor mensen in *alle* fasen van hun levensweg. Het is onze

verlangen dat de kerk wordt ervaren als ‘Thuisplek voor iedereen’ Zie

<https://protestantsekerk.nl/jeugdwerk/kerk-als-thuisplek/>

Door de verschillende vormen van kerk zijn, willen wij, dat de verschillende generaties een manier van geloofsbeleving mogen ervaren die bij hun aansluit, waarbij wij met elkaar en voor elkaar kerk zijn. Wij willen een kerk zijn waar iedereen zich gezien voelt. Hierbij is intergenerationeel omzien naar elkaar van het uiterste belang.

We streven naar vieringen, onderlinge ontmoetingen en pastoraat zo in te richten dat deze ook aansluiten op de behoefte aan zingeving en ontmoeting van de jongeren en gezinnen met jonge kinderen. Wij willen het gesprek aan gaan en een luisterend oor bieden aan de verschillende generaties om zo een thuis plek voor iedereen te creëren. Wij staan open om te leren van andere gemeenten en hun werkvormen.

7.3 Diaconie

We streven er naar de jongeren worden betrokken bij het diaconaat. In 2025 zijn de jongeren nauw betrokken bij het diaconale werk in Moldavië middels de ontvangst in gastgezinnen van een aantal Moldavische jongeren in Culemborg. We streven naar een vervolg hierop.

7.4 Clubwerk

Het clubwerk is georganiseerd samen met andere kerken in Culemborg (NGK en de evangelische gemeente Ichthus). De clubs Next kids (5-8 jaar), Next gen (11-16) en Next level (16+) vinden, op verschillende tijdstippen, alle 2x per maand plaats. Dit wordt gecontinueerd.

8. Diaconie

Diaconaat is de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid. In het diaconaat staat het omzien naar elkaar centraal, zowel binnen als buiten de eigen gemeenschap.

Als volgelingen van Jezus zijn we als kerkgemeenschap geroepen om elkaar en de wereld te dienen.

De gemeente vervult haar diaconale roeping door **te delen** wat haar aan gaven geschonken is, te **helpen waar geen helper is** en te **getuigen van de gerechtigheid** van God waar onrecht geschiedt. Diaconie wordt ook wel beschreven als:

- helpen waar geen helper is (noodhulp)
- helpen ‘onder protest’ (gerechtigheid)
- helpen met perspectief (duurzame hulp/ duurzaamheid)

In onze gemeente werkt de diaconie met enkele werkgroepen (Kerk in Actie Culemborg en De Groene Kerk, Plant een Olijfboom) samen aan deze diaconale opdracht.

De werkgroep Vakantieweek West-Betuwe is administratief ondergebracht bij de diaconie. Daarnaast onderhoudt de diaconie contact met de Stichting Summer Fund, die op aanvraag diaconale projecten financieel ondersteunt.

8.1. Taken en werkzaamheden ter invulling van het diaconaat

Vanuit de traditie gezien worden binnen de diaconie vijf aandachtsgebieden onderscheiden:

1. Algemeen (zorg voor de collectes en Heilig Avondmaal)
2. Zorg en aandacht (o.a. ouderen en zieken)
3. Hulp en ondersteuning lokaal
4. Samenleving en wereldwijd
5. Overig (beheer van de middelen en organisatorisch).

Deze vijf aandachtsgebieden krijgen op verschillende manieren handen en voeten. Deze activiteiten zet de diaconie onverminderd voort.

8.2. Jongeren en diaconaat

De diaconie vindt het belangrijk dat jongeren een plek hebben in onze kerkgemeenschap. In de afgelopen twee jaar is er dankzij de inzet van een jeugdwerker meer binding ontstaan met jongeren. Zo heeft er in 2025 een uitwisseling plaatsgevonden met jongeren uit Moldavië. In 2026 willen we kijken of het haalbaar is om opnieuw verbinding te leggen tussen onze kinderen en jongeren en die in het beoogde project van de werkgroep Kerk in Actie Culemborg. Daarnaast zoeken we naar mogelijkheden om kinderen en jongeren diaconaal actief te laten zijn in samenwerking met Stichting Present. Hierbij trekken diaconie, jeugdouderling en jeugdwerker samen op

8.3. Externe samenwerking

- De diaconie onderhoudt contacten met diverse maatschappelijke organisaties in Culemborg, zoals de Voedselbank, Inloophuis, Stichting Samen Verder en Schuldhulpmaatje; ook in het Odensehuis zijn diverse gemeenteleden actief.
- De diaconie participeert in het Interkerkelijk Hulpfonds, een samenwerkingsverband tussen meerdere diaconieën. Individueel met een acute vraag om financiële ondersteuning kunnen hier terecht als zij geen aanspraak kunnen maken op andere hulp.
- Via de werkgroep Kerk in Actie Culemborg zijn we als hele gemeente betrokken bij het wereldwijde diaconale werk. Voor 2026 is het voornemen van de werkgroep om dit jaar aandacht te vragen voor het project Rossing Center in Israël, waar de nadruk ligt op de dialoog tussen verschillende gelovigen in de regio.
- Daarnaast voelen we ons als kerkgemeenschap betrokken bij diverse projecten waarin eigen gemeenteleden een rol spelen, zoals bij de opvang van vluchtelingen in de gemeente Culemborg...

8.4. De viering van het Heilig Avondmaal

De invulling van de rol van de diakenen bij de vieringen van het Heilig Avondmaal is in ontwikkeling. Diaconie, commissie Liturgie en gemeenteleden hebben begin dit jaar hierover met elkaar gesproken. Dit jaar zoeken we naar een wijze van het vieren van de maaltijd, die breed ervaren wordt als waardevol. Het uitgangspunt hierin is dat we als gastvrije gemeente iedereen welkom heten

8.5. Diaconale bezittingen

Op het gebied van de ondersteunende activiteiten heeft de diaconie een belangrijke taak in het inzamelen en beheren van diaconale gelden en de eigendommen van de diaconie. De diaconie bezit van oudsher enkele percelen grond, die worden verpacht. In 2026 werken we aan een overdracht van het beheer van het complex volkstuinen dat ook van de diaconie is. Tot nu toe is het beheer de taak van twee diaconale vrijwilligers. In 2026 wil de diaconie dit beheer meer op afstand van de diaconie brengen.

9. Kerkelijk beheer

9.1 Financiën

Wij zien dat het aantal mensen dat zich verbonden voelt met de kerk en daar ook een deel van inkomen en tijd aan wil afstaan gaandeweg kleiner wordt. Jongere generaties haken af of zijn meer op afstand betrokken bij de kerk. Ze zijn soms voor incidentele klussen nog wel te porren, niet voor meer langdurige taken en ze geven geen of veel kleinere financiële bijdragen. Door de vergrijzing neemt het aantal leden af en gaat onze financiële armslag in samenhang daarmee nog eens extra omlaag.

Dit heeft effect op onze uitgaven. Met het vooruitzicht van een beperkte financiële armslag heeft de kerkenraad al eerder uitgesproken dat we ons geld liever steken in personeel dan in gebouwen. Deze uitspraak is richtinggevend voor onze keuzen voor de komende jaren. Die keuzen betreffen met name de betaalde professionele krachten in onze gemeente en de kerkgebouwen. Voor een kerk met toekomst is het daarnaast ook nodig om te bezien op welke terreinen extra geïnvesteerd moet worden.

9.2 Betaalde professionals en vrijwilligers

Ons streven is dat de gemeente zo veel mogelijk met de vrijwillige inzet van leden en andere betrokkenen functioneert. De enige betaalde krachten zullen dan nog de predikant, een of meer kerkelijk werker(s) met specifieke opdracht en de cantor-organist zijn.

a) Grote inzet vrijwilligers

Wij zijn dankbaar dat we nog steeds kunnen beschikken over veel vrijwilligers. Alle hier niet met name genoemde taken in en rond de erediensten, het pastoraat, het diaconaat en de kerkelijke gebouwen worden door vrijwilligers uitgevoerd.

b) Predikant

Op het moment van schrijven van het beleidsplan heeft de gemeente een vacature. We verwachten toestemming te kunnen krijgen om eind 2026-begin 2027 weer een full time predikant aan ons te kunnen verbinden.

c) Kerkelijk werker(s)

Momenteel heeft de gemeente, naast een ouderenpastor voor 0,5 fte, een jeugdwerker in dienst voor 0,56 fte voor de ontwikkeling van het pastoraat aan jongeren en gezinnen met kinderen. Dit laatste betreft een project voor 3 jaar t/m september 2027. Gedurende 2027 zal de gemeente zich moeten bezinnen op de wensen en mogelijkheden daarna.

d) Cantor en organist

Vanaf voorjaar 2026 heeft de gemeente een aparte cantor en organist in dienst ten behoeve van de eredienst. De invulling van beide rollen vindt plaats conform hetgeen daarover in de PKN is afgesproken en de uitwerking daarvan in ons Beleidsplan Kerkmuziek. Vervangende musici worden conform de daartoe bestaande regelingen ingezet.

e) Kosters

Alle kostenstaken worden door vrijwilligers uitgevoerd. Beide kerkgebouwen hebben nu een groep kosteren. Na de overgang naar de heringerichte Barbara is er nog één gezamenlijke groep nodig.

f) Verhuur

Beide kerkgebouwen hebben een coördinator voor de verhuur en het overig gebruik van het gebouw. Voor de Open Hof is dat totdat het gebouw is overgedragen.

g) Financiën en Personeelszaken

Alle taken door vrijwilligers uitgevoerd. Alleen de salarisadministratie is uitbesteed aan bureau KKA.

9.3 Gebouwen

De kerkgebouwen vormen een last die de draagkracht van onze gemeente in geld en in vrijwillige menskracht steeds meer te boven gaat.

In dat kader is het in de afgelopen beleidsperiode gelukt om de Grote of Barbarakerk over te dragen aan een aparte, van onze gemeente losstaande stichting, die het gebouw tot “huis van de stad” moet ontwikkelen.

Wel blijft onze gemeente de belangrijkste gebruiker van de Grote of Barbarakerk. De gemeente streeft ernaar om de Open Hof in deze beleidsperiode te verkopen.

9.4 Facilitaire ondersteuning

Hieronder valt het verzorgen van drukwerk (voor eredienst en communicatie) en het aanschaffen, onderhouden en bedienen van installaties voor geluid, beamen en streamen (van erediensten en bijzondere bijeenkomsten). Voor al deze activiteiten zijn er gemeenteleden die individueel of in een werkgroep hun betrokkenheid laten blijken door (soms letterlijk!) achter de schermen veel werk te verzetten.

Een apart aandachtspunt is, dat we in onze verantwoordelijkheid voor de facilitaire ondersteuning nadrukkelijk ook inhoud geven aan onze rentmeesterlijke verantwoordelijkheid voor aspecten van duurzaamheid (“groene kerk”).

Bijlage A. Samenstelling van de voorbereidingsgroepen

Commissie gemeente-zijn

Cees van Bockel, Engelen Boonstra, Jan Jacob van Dijk, Henk Kerksen, Mijco Rijnveld, Jorien Visser.

Commissie beleid en predikantprofiel

Cees van Bockel, Gideon Bolt, Jan Jacob van Dijk, Ellen Geleedst, Daniel Jumelet, Henk Kerssen, Gea Kusters, Alke Liebich, Peter Lock, Anne-Marieke Tuin, Ruud Verburg, Jorien Visser, Martin Walton, Kees van den Broek, Jan van den Berge, Ulbert Hofstra (laatste drie waren de schrijfgroep).